

Lente 2008

De Paddenbroek V.Z.W.
Natuur Educatief Centrum

Paddenbroekstraat 12
1755 Gooik

Tel: 0496.14.76.43
of: 02.532.06.14

Website:
www.paddenbroek.be
E-mail:
info@paddenbroek.be
Reservaties en agenda:
agenda@paddenbroek.be

Werkten mee aan dit tijdschrift:

Yvan Bardijn
Isabelle Brisaert
Piet Chrispeels
Jozef De Neef
Veerle Goedertier
Jo Pické
Steven Tielmans
Johnny Van Bavegem

Verantwoordelijke uitgever:
Piet Chrispeels,
Paddenbroekstraat 12, 1755 Gooik

Inhoudstafel

Voorwoord	3
Bijen met uitsterven bedreigd?	4
De experimentele boomgaard komt er aan	6
In memoriam	9
De Paddenbroek op National Geographic.	10
Wie zonder fout is, werpe	10
Bescherming tegen vogeloverlast . . .	11
Tuincursussen Landelijke Gilde in De Paddenbroek	17
Agenda.	19
Scholen op bezoek	20
Permanente opdracht	23
Naschoolse opvang	23

Lid worden van onze vereniging "De Paddenbroek" doe je door 8,00 € te storten op rekening 734-0120350-79 met vermelding van naam en adres.

Dit Leader+ project wordt medegefinancierd door
de Europese Unie en het departement
Landbouw en Visserij van de Vlaamse Overheid

Voorwoord

Beste lid,

Het klimaat lijkt de winter over te slaan. Regen en wind aan de herfst gelijk, wisselen af met dagen vol zon, die reeds de lente aankondigen.

Het wegvallen van de winterse rust maakt dat er op het terrein aldoor kon worden doorgewerkt, wat meteen niet vreemd is aan een zekere stress.

Uitbottende bomen en struiken zetten haast achter het werk van planten en snoeien.

Ook de tuin is omgespit: de grond lijkt op lenteweer te wachten. De klimaatswijziging komt op ons af. Een dubbel gevoel maakt zich van mij meester: Is het een voordeel? Een nadeel?

Uit de toekomst zal het blijken.

In het voorliggend nummer blikten onze redactieleden vooral naar het verleden, waarin zovele zaden van de toekomst liggen gestrooid.

Graag blijf ik u als lid opgenomen zien in onze vereniging. Daarom verzoek ik u vriendelijk, indien dit nog niet zou gebeurd zijn, uw lidmaatschap voor 2008 te vernieuwen. Dit kan door 8,00 € over te schrijven op het rekeningnummer 734-0120350-79, V.Z.W. De Paddenbroek. Met dank.

Veel leesgenot!

Piet Chrispeels
Voorzitter

Bijen met uitsterven bedreigd ?

In de loop van de maand februari kwamen op De Paddenbroek twee imkers op bezoek, die met een bedrukt gezicht informeerden naar het sterftecijfer in onze bijenhal.

Afgaande op de bijen, die tijdens het zonnige weekend van 9 en 10 februari met stuifmeel af- en aanvlogen, kon ik hen melden dat onze volken de winter blijkbaar met voldoende levenskracht zijn doorgekomen. Mijn gesprekspartners noteerden een halvering van hun bijenpopulatie.

De varroa is de belangrijkste doodsoorzaak.

Varroase is een bijenziekte die wordt veroorzaakt door *Varroa jacobsoni*, een ovaalvormige, bruine mijt met platte buik en rug van 1,3 mm breed en 1,7 mm lang (zichtbaar met het blote oog). Deze mijt is een uitwendige parasiet waarvan de wijfjes zich voeden met het hemolymfe van de bijen. Ze leggen hun eitjes in de broedcellen voordat die worden gesloten. De larven komen daar tot ontwikkeling. Zij tasten bij voorkeur broed van darren aan.

Vandaar dat het aangewezen is een leeg wasraampje of een wasraat in vakjesbouw in de kast op te hangen, waarin de bijen vooral darrenbroed aanmaken dat telkens kan weggesneden worden. Met de darren-larven verdwijnt ook de varroamijt.

De aanwezigheid van de varroa-mijt laat zich onderkennen in de observatie van bijen met verdroogde vleugels, die zich voortslepen, en niet of moeilijk kunnen vliegen. Dit spinachtige diertje doodt de bij niet, maar verzwakt ze. De bijen zijn

niet langer in staat voldoende nectar te verzamelen. Ook zijn de klieren voor het voederen van de larfjes onderontwikkeld. Bij de darren is de spermavorming verstoord.

Deze parasiet dook pas in 1984 in Europa op, maar vanaf 2000 manifesteerden zich de grootste problemen, met een absolute piek in 2007. Zodoende staat anno 2008 elke bijenkolonie voortdurend onder druk, zoals een mens zijn kracht verliest bij een slepende ziekte.

De vergelijking met de imkerij - of zoals een medewerker zei: de “bijenhouderij” - van de jaren vijftig is navrant: de produktie van 92 kg honing in één kast, na de heerlijke zomer van 1959, is compleet verleden tijd. De bijen moeten voortdurend worden opgevolgd en behandeld. De toekomst ziet er dus niet rooskleurig uit.

Wie zei ook weer: “Als de bijen van de aarde zouden verdwijnen, heeft de mensheid nog vier jaar te leven. Geen bijen meer, geen bestuiving, geen planten, geen dieren, geen mensen “.

Niemand minder dan A. Einstein!

*Bron: J. Van Garsse – Virus roeit bijen uit – Het Volk, 12 februari 2008, p. 44
Internet – FAVV trefwoord Bijenteelt*

De experimentele boomgaard komt er aan.

Met enige vertraging op het project dat eind 2003 bij Leader+ (later Pajottenland+) werd ingediend, en conform aan het bedrijfsplan van 10 mei 2006 werd deze lente werk gemaakt van de aanplanting van de laagstamboomgaard.

Deze beslaat een 0,5 ha in de zuidelijke hoek van het domein, ingepast tussen de collectie - en de wijker-blijver boomgaard.

Aan deze aanplanting ging een grote voorbereiding vooraf.

In de herfst van 2006 reeds werden een 300-tal boompjes besteld bij de Boomkwekerij Fleuren te Venlo (Nederland); in de lente van 2007 volgde nog een bestelling van 100 boompjes bij de Boomkwekerij Gräb te Kettig (Duitsland). De afhaling moest bij de kweker zelf gebeuren, wat door een storing in de communicatie niet zonder slag of stoot gebeurd is.

Het natte en winderige weer van januari vertraagde de uitvoering van het beplantingsplan. Het had immers geen zin jonge boompjes in de modder te dumpen. Gewacht dus op beter weer ... dat gelukkig in februari aan de orde was.

Enige tijd twijfelden wij omtrent de aanpak: het terrein bemesten, freeze en ploegen? Of niet? Uit de grondontleding, door onze penningmeester geadviseerd, bleek dat de structuur van de grond optimaal was en dat het grasland alle facilitei-

ten bood voor een vlotte afwerking van de klus.

Eerst werd het terrein opgemeten, met het markeren van de plantpunten. Pas dan stelde zich de vraag: hoe deze 600 putten graven? Met de spade? Op aangeven van Yves Hendrickx, stafmedewerker van de Provinciale Tuinbouwschool te Roosdaal werd geopteerd voor het boren van de putten; met een grondboor van 45 cm diameter, 0,5 meter diep. Laagje na laagje werd de grond opgeboord, een fijn en korrelig naast het boorgat neergezet. Met de aanvoer van één kruitwagen compost per plantpunt was de voorbereiding op het terrein rond.

Onze P.W.A. Jean Marc De Muylder en de hulpkrachten van de Ketelberg schoven 400 netjes - tegen de konijnenvraat - over de poten, die variëteit na variëteit gemerkt uit de inkuilgracht werden losgewricht.

Het planten kon beginnen: à rato van 8 boompjes per uur, alle voorbereidingen en het planten zelf ingerekend. Niet mis, als je het mij vraagt! Bij de aanplanting van de collectie-boomgaard haalden wij een maximum van 12 hoogstammen per dag! Op de voet van de boompjes werd één kruitwagen paardenmest gevoerd. Tenslotte moeten de boompjes zelf nog hier en daar worden bijgesnoeid.

Experts verzekeren ons dat wij, als de groei meevalt, de eerste productie van kersen in de vroege zomer van 2009 mogen verwachten. Met een explosieve toename de daaropvolgende jaren!

Bijgevoegd beeldverslag volgt de aanplanting op de voet.

In memoriam

Andermaal moeten wij het heengaan van een lid en medewerker betreuren: Gustaaf Van de Velde. Hij overleed na een lange periode van zware aftakeling op 22 februari jl.

Gustaaf droeg ons project in zijn hart. Meer nog: hij zag er de realisatie in van zijn eigen droom nl. het opnieuw tot leven wekken van zoveel oude fruitsoorten, die het Pajottenland rijk is geweest.

Als schrijnwerker ligt hij samen met Alfons Van Der Heyden (zie foto) aan de basis van de perfecte afwerking van het bijenpaviljoen, dat grotendeels met eigen materiaal werd opgetrokken.

Ook de buitendeuren van de instructie-lokalen en de stapeltafeltjes werden naar zijn concept afgewerkt.

Nog zo graag had hij verder meegewerkt bij het aanmaken van de bijenkasten, bij de inrichting van de conciërge-ruimte, enz... Het lot heeft er anders over beslist. Het Bestuur is hem zeer dankbaar en drukt hierbij zijn medeleven uit met zijn beproefde echtgenote en kinderen.

De Paddenbroek op National Geographic

Op maandag 3 maart jl. streek op het nachtelijk uur van 6u30 een 30-koppige filmploeg in de Paddenbroek neer, met alle bijhorend opnamemateriaal, tot zelfs een heuse hoogtewerker.

Het script bracht de papierverspilling in beeld, door pakken witte vellen papier uit de hoogte te laten neerdwarrelen.

Het binnenplein en de daken lagen er vol van. Het duurde wel enkele dagen vóór alle papier van de daken was geblazen en netjes kon worden opgeborgen.

Onze hulpkrachten van de Ketelberg kunnen geen papier meer zien!

Wie zonder fout is, werpe ...

Of liever: “Schrijfve een artikel voor ons tijdschrift”

In het nummer “Winter 2007” was de blikvanger op de kافت het “busselpaard”.

Een neologisme: een nieuw woord dat niet in Van Dale voorkomt.

Eigenlijk is de juiste term in het Gooiks dialect: een mûtsaertpaard, waarop een mûtsaert (een bussel) wordt gebonden.

Het overtollige hout wordt niet “geakseld”, maar “gehakseld” in een hakselaar of hakselmachine.

Bescherming tegen vogeloverlast

Het klinkt wellicht vreemd dat in ons tijdschrift een artikel over dit onderwerp verschijnt.

Komt onze vereniging niet op voor “al wat groeit en bloeit in de natuur“?

Om mijn betoog kracht bij te zetten vertrek ik van enkele feiten, die rechtstreeks verband houden met het geïsoleerd fenomeen.

Vooreerst zal de bezoeker merken dat de nestkastjes op de site van De Paddenbroek er “onbevlogen” en “netjes” bijhangen. Inderdaad, geen enkel kastje is bewoond. Er is geen mees, vink, boomklimmer, winterkoninkje, enz... te bespeuren. Ze kunnen er (nog) niet overleven!

En verder is er nog een vaststelling die mij noopt het publiek debat aan te gaan betreffende deze problematiek: de frappante onwetendheid bij het grote publiek omtrent de geringe productie van steenfruit, die zich de laatste jaren voordoet. Verkeerdelijk wordt deze toegeschreven aan de weersomstandigheid (vorst!) of aan de geringe bestuiving.

De waarheid is dat bosduiven de oogst prematuur vernietigen in het afvreten van botten en bloemen.

De lacune in het vogelbestand houdt hiermee rechtstreeks verband, want ze moet toegeschreven worden aan het weggappen en afsterven van de hoogstamboomgaarden, die er als afgeleefde skeletten bijstaan. Nochtans zijn deze dé biotoop van

meerdere vogelsoorten.

Komt daarbij dat ik niet langer de klacht kan aanzien van particulieren en professionelen, die hun fruitbomen kaalgeplukt vinden en niet eens de kans zien een halfrijpe kers te proeven, laat staan te “vermarkten”.

Daarom ben ik als lid van de markt ingegaan op de uitnodiging van het bestuur van de Boerenmarkt van Dilbeek om op de Algemene Vergadering van 26 februari jl. in de Westrand te Dilbeek een uiteenzetting te geven over deze problematiek, gedocumenteerd met een power-point projectie, afschrikkingsmateriaal en een tekstbundel.

Mijn betoog vat ik samen in wat volgt, in de veronderstelling dat u, beste lid, er voordeel kunt uithalen.

I. Historiek

Tot halfverwege de vijftiger jaren was de bosduif (ook stokduif) een vrij zeldzame vogel. Zij leefde in de bossen en was zeer schuw. Vanaf de zestigerjaren kende de populatie van deze duif een expansieve groei. Vanuit de stedelijke biotoop (parken en houtwallen) kwam een stokduif aangevlogen die volkomen aan de mens was aangepast: in de plaats van in de bossen woonde ze bij voorkeur in de tuinen, de straatbermen, de boomgaarden, tot zelfs in bouwvallen, op palen en pilonen.

Weldra werd de stokduif in onze contreien de meest voorkomende vogel, die vanwege zijn gestalte en gewicht een maat te groot is voor eventuele predatoren, met name voor sperwers en valken. Meteen was het hek van de dam: de populatie van de stokduiven werd een plaag. Zij zijn alom tegenwoordig: in de tuinen, op de straat, in de weiden, op het veld, enz ., enz ...

Meerdere elementen spelen voortaan mee om het bestand op peil te houden, ja zelfs te laten uitbreiden:

- Het immer-voorradige voedsel:
 - de mono-cultuur in het telen van witloof, vlas, lupinen, maïs.
 - het pikdorsen van granen, maïs; met de afval van uitgezeefde korrels, van onkruid-zaden, enz...
 - het bemesten van winter – en lentepercelen, waarin voerderresten.
- De zachte winters: er is maar een kleine uitval van verzwakte duiven.
- De wet: deze beschermt de stokduif, die ongestoord 2 à 3 nesten op een broedseizoen grootbrengt.

De enorme druk, die deze onverschrokken vogels op de boomgaarden uitoefenen, maakt dat er de laatste jaren quasi niets meer te plukken valt. Gevolg: hoogstam-boomgaarden worden gerooid, met een steeds grotere druk op de resterende plantsoenen...

II. Algemene richtlijnen

De aanpak van de bescherming tegen de stokduiven moet doordacht en planmatig gebeuren.

Enkele algemene richtlijnen moeten in acht genomen worden:

- Vanaf de winter een onrustig klimaat scheppen in de boomgaard bv. door slagwerk op een ton.
- Progressief en variërend de strijd aanbinden; niet alle middelen tegelijk aanwenden, met een zachte aanpak op het grootste deel van het terrein, en een hardere op de rijpende percelen.
- Alle visuele afschrikkingsmiddelen boven de bomen aanbrengen, op de begane grond de aanwezigheid van de mens suggereren.
- De medewerking met het beleid betrachten, die de jacht-wetgeving aanpast door jagers en schietclubs (kleiduitschieten!) te betrekken in de strijd.

- Begrip en goodwill aankweken bij de burenen, die sowieso ook last ondervinden van het aanwenden van visuele en akoestische middelen.

III. Opeenvolgende stappen

In het tekstbundeltje stip ik 11 stappen aan, waarvan ik er hier een 4-tal bespreek. De volledige tekst vindt u op onze website. Een optimaal “onrustig klimaat” wordt in de aanloopfase van bot tot kers bewerkt door enkele visuele en akoestische elementen, die vanaf februari over een tijdspanne van 2 maanden achtereenvolgens worden aangebracht: het gedifferentieerd slagwerk op een ton of houten kist (trommeleffect!), het ophangen van linten en plastieken zeilen van diverse kleur. Eens de aanloopfase voorbij is, is een grotere waakzaamheid geboden: hierbij worden volgende afweermiddelen ingeschakeld.

- Wapperende kleren

Bij het spinnen van de vrucht worden de plastieke zeilen vervangen door wapperende overals, jassen, broeken. Regelmatig worden de stukken verhangen en in aantal vermeerderd, verspreid over de hele boomgaard. Hoe “fladderiger”, hoe beter!

- Aluminiumplaten

Bij de eerste rijpende vrucht worden deze platen aan een stok met een sterke nylonkoord vastgeknoopt en schuin 3 à 5 meter boven de rijpende boom geplaatst; het betreft een driehoekige plaat, die bij de minste wind rond haar denkbeeldige as draait en op het kleinere aluminium-plaatje slaat, dat een halve meter hogerop is vastgehecht. Men brenge meerdere “stellen” aan op rijpende bomen, die men dan telkens weer verplaatst.

- Knalkanon

Vanaf het begin van het rijpingsproces moet men het kanon inzetten: de geluidssterkte (buren-overlast!) kan men halveren door het kanon te ontmantelen (loop eraf!). Het is aangewezen op een boomgaard van 1 hectare 2 à 3 kanonnen te voorzien. Bovendien moet men ze regelmatig verplaatsen, en de loop richten naar het centrum van de boomgaard.

- Pieper

Vanaf het begin van de pluk dient men een pieper in te zetten die aangesloten is op het electriciteitsnet; met start bij het eerste licht (5u! 's morgens!), dat opgevangen

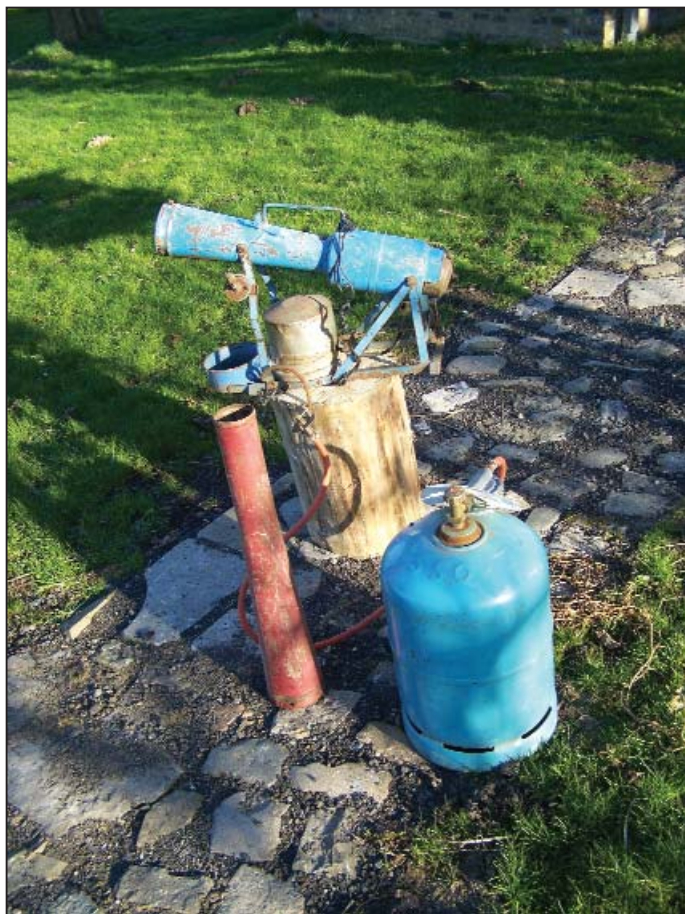
wordt door een lichtcel (oog). Liefst timer tussenplaatsen (burenlast!). Regelmatig wisselen van toon en frequentie en de luidsprekers vanaf de hoeken richten naar het centrum van de boomgaard.

Kostprijs: 1500 à 2000 €
Adres : Armerie Marcel COUNE
Rue Augustin Romaine 11
5030 Ernage (Gembloux)
tel.: 081/61.03.82

Besluit

De strijd tegen de vogeloverlast (vooral van duiven en lijsterachtigen) is vermoeiend en ontmoedigend. De publieke opinie moet dringend worden bewerkt om de duivenplaag in te perken (zie konijnenplaag na de 2de W.O. !).

Weldra verdwijnen alle hoogstamboomgaarden uit het landschap, wat een zwaar verlies zou zijn voor de hele biotoop. Het spreekt vanzelf dat de verkoopprijs van kersen, aalbesen, enz ... hoog moet zijn om de inspanningen enigszins te compenseren: ook dat moeten wij aan de consument uitleggen.

Tuincursussen Landelijke Gilde Gooik in “De Paddenbroek”

Reeds voor het derde jaar op rij organiseerde De Landelijke Gilde een tuincursus in het domein Paddenbroek. Niet toevallig koos de Landelijke Gilde deze lokatie. De paddenbroek zelf is een eigenlijk één grote tuin. De Paddenbroek staat immers voor bomen en planten, heggen en hagen. Men vindt er een poel, bijenkorven en zelfs een bijenpaviljoen. Ook de moestuin en de boomkwekerij zijn belangrijke elementen in het hele project.

Reeds vele thema's werden in dit kader door bekwame lesgevers behandeld:

- * de cursus 'Hoe kom je tot een onderhoudsvriendelijke tuin' door Mevr. Sonia Hannon in 2005.
- * de cursus 'Biologisch tuinieren' in 2006 door lesgever Herman De Waele.
- * de cursus 'Bodemkunde, -ontleding en -bemesting' gegeven door Raymond Longin in 2007.
- * de cursus 'Snoeien en vermeerderen van planten, enten en stekken' van dit jaar gegeven door Werner Meysmans leraar aan de Tuinbouwschool van Pamel-Roosdaal.

Dat deze laatste cursus opnieuw een schot in de roos was wordt bewezen door de 46 inschrijvingen die werden genoteerd. Of de volle capaciteit van de binnenuimte van onze Paddenbroek op en top benut.

Wat dit jaar vooral opviel bij de inschrijvingen was dat er naast leden van de Paddenbroek en van de Landelijke Gilde ook veel belangstelling was van 'bui-

tenstaanders'..... wat voor onze beide afdelingen de mogelijkheid van ledenwer-
ving inhoudt. Het thema van dit jaar: "Snoeien, enten en stekken" sprak blijkbaar
sterk tot de verbeelding van de cursisten.

Dit is niet verwonderlijk als men bedenkt dat elk boompje of struikje, dat men
plant, reeds een snoeibeurt behoeft, al was het maar om het evenwicht te herstel-
len tussen de wortels en de kruin, en om van in den beginne de aanzet te geven
voor een mooie harmonische vorm van de aanplant. Zeker voor pitvruchten, steen-
fruit en okkernoot is snoeien bij de verplanting een absolute noodzaak.

Hiernaast vind je een foto van de snoeidemonstratie gehouden op zondagvoor-
middag 16 maart. Deze snoeiles werd gegeven door Frans Vandebossche uit
Herfelingen, voorzitter van de plaatselijke Landelijke Gilde, die reeds tientallen
jaren in de praktijk staat als fruitkweker en de klappen van de zweep door en door
kent.

Voor beide organisaties zijn deze tuincursussen eigenlijk nog moeilijk weg te den-
ken uit het programmaanbod. Ook al omdat deze beide organisaties o.a. als doel-
stelling hebben haar/hun leden te bekwamen in het deskundig aanleggen en onder-
houden van een tuin met alles wat daarbij komt kijken.

Wij gaan gewoon uit van het beginsel: 'Onbekend is onbemind' en hoe meer men
zich verdiept in de kennis van bomen, bloemen en planten, hoe meer plezier en
gezonde ontspanning men eraan beleeft.

Zo'n bijeenkomsten zorgen niet alleen voor een massa technische kennis, maar

ook voor de nodige praktische opleiding daar de cursus steeds wordt afgesloten met een praktijkles. De deelnemers worden ook uitgenodigd op een 'Opentuinendag'. Op een zondagnamiddag in Juni wordt, liefst met de fiets, een bezoek gebracht aan een viertal tuinen van gastvrije gezinnen, leden en niet-leden, in Gooik en omliggende gemeenten. Daar valt wel altijd iets bij te leren en bij deze gelegenheid wordt heel wat informatie uitgewisseld zowel door de bezoekers onderling als door de bezoekers en de eigenaars van de bezochte tuinen. Hun verhalen over hun ervaringen in hun eigen tuin zorgen dikwijls voor achterstand op het uurrooster. Het laatste tuinbezoek wordt steeds afgesloten met een hapje en een drankje wat, na zo'n drukke namiddag, steevast in goede aarde valt om in de terminologie van de tuin te blijven.

Dit jaar heeft Opentuinendag van de Landelijke Gilde plaats op 22 juni en wordt afgesloten in de Paddenbroek.

Het domein Paddenbroek zal opnieuw te bekijken zijn tijdens onze 'Jaarlijkse Opendeurdag', dit jaar op Zondagnamiddag 18 mei. Vanaf nu reeds heten wij u hierop van harte welkom met familie, vrienden en kennissen.

Agenda

23 april: Bezoek van een school uit Soignies

18 mei: Opendeurdag en geboorteboomactie
Start om 15 u met het geboorteboomevenement georganiseerd door de gemeente met een optreden tijdens de receptie aangeboden door het gemeentebestuur en de toekenning van de boom aan de kinderen, geboren in 2007.

Doorlopend: - rondleidingen op het domein
- geleide wandelingen langs het Plattelandspad
- multimedievoorstelling van ons project
- stand van de Heemkundige Kring van Gooik
- bar met streekbieren en gebak
- kinderanimatie met springkasteel voor de jeugd

19 mei: Schoolbezoek

23 mei: Schoolbezoek

28 mei: Statutaire Algemene vergadering van VZW De Paddenbroek, om 20 uur in Paddenbroek.

Scholen op bezoek

Tijdens hun tweedaags verblijf op 7 en 8 april in het Jeugdheim Uidekrij te Gooik doen het 3de en 4de leerjaar van de Basisschool van Don Bosco te Halle gedurende een volle namiddag De Paddenbroek aan.

In groepjes van 20 à 25 leerlingen lopen zij gespreid onder begeleiding van een natuurgids het Houteman-pad af, dat alle kansen biedt om de lenteflora te ontdekken: de bosanemoon, de wilde paasbloem, daslook, de sleutelbloem, enz...

Wilg en hazelaar zijn reeds uitgebloeid, maar zij compenseren de waarneming door het tere groen van hun takkenstel.

De witte sterkgeurende sleetoren als eerst bloeiende fruitboom wordt druk door de bijen bevolgen. Meteen ligt de kans open de bijenhal en het bijenpaviljoen aan te doen. Gelet op het seizoen, waarbij de bijen net uit hun winterslaap ontwaken, moet de rondleiding aan de bijen zich beperken tot het verkennen van de woonaccommodatie: de bijenhal, de korf, de kast, raten, enz... Ook het bijenpak, de roker, de honingslinger kunnen even in hun functie worden belicht, zodat de leerlingen zich toch een idee kunnen vormen hoe het er in de praktijk aan toegaat ...

Maar geen bijen zonder bloemen en geen fruit zonder bijen!

Vandaar dat daarna de boomkwekerij en de boomgaard aangedaan worden. Voor de leerlingen zal het wel duidelijk zijn dat zonder de ingreep en de zorg van de fruitkweker er geen appel of peer in de korf valt.

Om hun werkbezoek af te ronden zetten de leerlingen zich aan het berekenen van het debiet van de bron, die de grote poel aan water voorziet.

Het programma dat beide scholen uitstippelden is van beperkte omvang: op 2 à 3 uur kan men niet zoveel activiteiten opzetten, die bovendien in elkaar moeten overvloeien.

De werkgroep “Natuureducatie”, die op 4 maart jl. ten huize van de Carrousel een avondje aan brain-storming deed, zette een hele reeks projecten op een rij, die bij schoolbezoek operationeel gemaakt kunnen worden.

Een greep uit hun voorstellen

- Het ontdekken van de voorjaarsbloeiers in een wandeling langs het Houtemanpad;
- Aan de hand van info-kaarten het bijenleven belichten, afsluitend met een discussie: het aanmaken van wasraampjes, het aansteken van de roker, helpen bij het honingslingeren;
- Het observeren en benoemen van vogels: studie van hun biotoop;
- Het “Moord in de poel” spel, ontwikkeld door Regionaal Landschap: spelenderwijs, onder begeleiding van een “commissaris”, de respectieve levensvormen in een poel een plaats geven;
- Op een wandeling langs een kriebelpad kriebelbeestjes laten ontdekken, die even in potjes gevangen worden genomen, en onder de loepe gezet. Daarbij aansluitend kunnen kriebelbeestjes worden gespeeld, zoals “rups en duizendpoot” spelen en andere bewegingsspelletjes;
- Braakballen van uilen ontleden;
- Een tocht, onder begeleiding van een gids, naar het Lombergbos en de Kesterheide, met een picknick tussen de 2 sites;
- Het opzetten van een tentoonstelling rond milieu en natuur, eventueel permanent, wat trouwens reeds het geval is met de documentatie van Natuurpunt;
- Het uitstippelen van een kabouterpad rond paddestoelen, beschikbaar gesteld door de Educatieve Dienst van de Helix;
- Het afstappen van een bomenpad, met onderkenning van de boomsoorten; op de culinaire toer: soep maken van brandnetels, brood en koekjes bakken in de broodoven;
- Tenslotte is er het eeuwige aanbod van grasmaaien, wieden, schoffelen, zaaien en planten, fruitplukken, enz...

Begeleidend aan al deze activiteiten is er de zorg voor het materieel, dat ingezet wordt: het moet uiteraard beschikbaar zijn, maar ook juist gebruikt, en na gebruik afgekuist en netjes opgeborgen.

Goed onderhouden materieel verlicht in aanzienlijke mate het werk: ook dát hoort bij de doordachte omgang met de natuur, die leerlingen moet worden bijgebracht.

Scholen in de Carrousel

Woensdag 23 april komt er een school uit Soignies met het 5de en 6de leerjaar naar de Carrousel. Dit om een taalbad te nemen in het Nederlands met de school uit Vollezele. Buiten de gezamenlijke activiteiten, staan er ook enkele educatieve en sportieve uitstappen op het programma. Paddenbroek is daar één van. Ze vertrekken na het ontbijt uit de Carrousel en fietsen naar de Paddenbroek, gepakt met hun lunchpakket kunnen zij een volledige dag aan in de natuur.

Samen met de werkgroep educatie hebben we goede ideeën verzameld om de groepen die zich in het voorjaar aanbieden een boeiend programma te kunnen presenteren. Zoals moord in de poel, een actief spel die wordt begeleid door regionaal landschap, op die manier zijn de kinderen actief en zonder het zelf te weten bezig

met de natuur, het Houtemanspad, wandeling met gids rond voorjaarsbloeiërs, uilenspel, brood of koekjes bakken ...

Hieruit kunnen we een interessant en boeiend programma halen voor de groepen en scholen.

In mei, tijdens de week op 19 en 23 mei, komt er terug een school naar de Carrousel die een dag naar de Paddenbroek willen komen. Voor deze groep wordt er terug een programma opgemaakt op maat en leeftijd. Hier zijn nog te weinig gegevens van bekend om dit al in te vullen. Het gaat hier wel om een grote groep, ongeveer 60 kinderen.

Wij willen op deze manier veel groepen en scholen naar de Paddenbroek krijgen. De Paddenbroek wordt automatisch in ons aanbod geplaatst. Er is voor geïnteresseerde scholen trouwens een gratis scholenfolder te verkrijgen. Mail hiervoor naar: agenda@paddenbroek.be

Permanente opdracht...

Er dient zich op alle vlakken veel werk aan in ons centrum.

Uit het beeldverslag kan je, beste lid, opmaken dat gedurende deze winter een uitgebreid aanplantingsplan op het terrein werd ingevuld.

Voor de eerstkomende weken zoeken wij binnen de groep van onze leden of er buiten ervaren enters: enkele honderden loten van appel, peer, kers en pruim moeten geënt worden.

Het entmateriaal “slaapt” nog in de frigo, maar weldra wordt het wakker.

De natuur kan je niet nodeloos ophouden!

Wie het enten in de vingers heeft mag gerust bij gunstig weer langskomen; behoudens op maandag, zaterdag en zondag, loopt in De Paddenbroek de werkdag van 8u tot 16u.

Alle gerief is voor handen!

Verder zien wij uit naar een schrijnwerker, die bijenkasten en andere objecten kan aanmaken. Het wegvallen van Gustaaf Van de Velde laat zich wel degelijk voelen.

Naschoolse opvang

Het uitzonderlijke slechte weer noopt ons de inzet van de leerlingen uit de basisschool tijdens de naschoolse opvang uit te stellen tot de maand mei.

Elke woensdag kunnen leerlingen van het 5de en 6de leerjaar meehelpen bij diverse werkjes, vooral in de tuin, van 13.30 u tot 16.30 u!

België - Belgique
P.B.
1755 Gooik
BC 10460

Dit Leader+ project wordt medegefinancierd door
de Europese Unie en het departement
Landbouw en Visserij van de Vlaamse Overheid

